
Přijďte se na Kampu podívat, jaký byl Karel IV.

Přijďte se na Kampu podívat, jaký byl Karel IV.

Římský císař a český král, jak ho možná neznáte – právě tak se ukáže Karel IV. na venkovní velkoformátové expozici na pražské Kampě. Výstava přináší co možná nejpřesnější rekonstrukci panovníkova obličeje i obrazové a textové materiály z jeho doby, mj. i zakládací listinu Univerzity Karlovy na barevné fotografii. Pořadatelem výstavy, která potrvá do 25. května, je společnost Medialogue, spolupořadatelem je hlavní město Praha a partnerem se stala Univerzita Karlova. Expozici s názvem Karel IV. Jaký byl? vytváří devatenáct oboustranných panelů s mimořádným výběrem portrétů panovníka v nadživotní velikosti a dalšími dokumenty. Obsahuje také úryvky zpráv o něm i z jeho vlastních textů. Ukáže tak, jak se viděl on sám i jak ho viděli jeho současníci. Velkým lákadlem expozice je téměř detektivní pátrání po skutečné podobě Karla IV.

Na základě průzkumu z roku 1976, při němž přední český badatel prof. MUDr. Emanuel Vlček zdokumentoval ostatky císaře, vznikly pro potřeby výstavy dvě srovnávací studie, umožňující porovnání dobových portrétů a kosterních pozůstatků. Díky tomu vznikly dvě kresby s rekonstruovanou podobou Karla IV. „Na základě precizní kresby lebky panovníka vznikla co možná nejpřesnější malovaná rekonstrukce jeho tváře. Můžeme tak pozorovat zajímavé detaily. Třeba jizvy v obličejí císaře, který byl vášnivý turnajový bojovník. Nebo vrásky, které mu soudobí výtvarníci milosrdně vynechali. Vidíme poměrně robustní obličej s mohutnou bradou a celkem velkýmnosem. A také obličej poznamenaný rušným, mnohdy dobrodružným a náročným způsobem života,“ odhaluje Ondřej Šefců, autor výstavy a ředitel Národního památkového ústavu v Praze.

Kresba také ukáže císaře bez jeho „mystického“ úsměvu, kterým jej vybavili sochaři Parlérovy huti. „Ten úsměv neznamenal, že je císař veselá kopa, ale že je to moudrý a spravedlivý panovník, předurčený ke svému panování Boží prozřetelností,“ upřesňuje Ondřej Šefců, který postup rekonstrukce konzultoval s přední specialistkou RNDr. Hanou Eliášovou, která působí v Kriminologickém ústavu Policie české republiky.

Ztracená zakládací listina UK poprvé ožívá barvami

Rekonstrukce panovníkova obličeje není jedinou zajímavostí expozice. K vidění bude také například historická fotografie z černobílého negativu z roku 1935, dnes nezvěstné zakládací listiny Univerzity Karlovy. Díky moderním technologiím se jí podařilo vrátit zpět barvy. „Listinu jsme nemohli vyfotit, protože neexistuje. Existuje jen její dvojče s voskovou pečeti místo zlaté buly, tzv. druhý originál. Z univerzity ji odvezli Němci na konci 2. světové války a buď byla zničena při bombardování vlaku, nebo je dodnes ukrývána v soukromé sbírce,“ upřesňuje Martin Frouz, autor fotografií výstavy. Použitou fotografii tak bylo potřeba naskenovat na velmi kvalitním skeneru, aby bylo možné ji co nejvíc zvětšit. O navrácení barev se postaral výtvarník Jiří Navrátil, který vycházel z dobových listin. „Listina má asi šedesát centimetrů. Takto v nadživotní velikosti a ještě barevnou ji jinde nevidíte,“ upřesňuje Martin Frouz.

Výstava odborná i hravá

Díky fotografiím umístěným na devatenácti panelech, které jsou v noci nasvícené, si prohlédne divák krásu mistrně propracovaných detailů historických artefaktů, které zhotovili umělci téměř před sedmi sty lety. „Voskový otisk v tomto měřítku začíná získávat spíš kvality sochy než otisku pečeti. Rytíř na cválajícím koni jako by měl za okamžik seknout mečem a císař na zlaté pečetě se potutelně usmívá. Ve značném zvětšení si můžeme ale prohlédnout i portréty z ostatkových scén či sochu z průčelí mostecké věže,“ doplňuje svého muže, Martina Frouz V., fotografka a produkční. Obrazové dokumenty doplňují vybrané texty. Citace středověkých kronik, dopisů a záznamů umožní divákům doplnit si představu jak o osobnosti císaře, tak o době Lucemburků. Nepříliš známé jsou zejména ukázky z Karlovy zdravotní péče či z dopisů, které císař psal italský básník Francesco Petrarca. V lékařských radách se lze dočíst, co má císař jíst, ale také jak má odpočívat, že se nemá stresovat anebo má cvičit.

Slavnostního zahájení výstavy se účastnil i rektor UK prof. Tomáš Zima, který vítá, že se zrodila další zajímavá akce připomínající odkaz zakladatele univerzity Karla IV.

Oslavy 700. výročí narození Karla IV. na UK

Univerzita Karlova se jako jedna z nejdůležitějších institucí bude podílet na celostátních národních oslavách 700. výročí narození Karla IV., kterými důstojně uctí jubileum svého zakladatele. V jejich rámci se na univerzitě odehraje řada kulturních akcí a slavnostních událostí, shromáždění ve Velké aule Karolina, mezinárodní vědecká konference, vydání reprezentativních publikací, setkání rektorů evropských i světových univerzit a také řada kulturních akcí pro veřejnost, například výstava Druhý život Karla IV. nebo rekonstrukce korunovační slavnosti. Mezi nejvýznamnější akce patří mezinárodní konference rektorů, slavnostní shromáždění ve Velké aule a vědecká konference.

Další informace najdete na karel700.cuni.cz.

